

Vyhodnocení plánu odpadového hospodářství města Ralsko

za rok 2020



Červen 2021

Identifikace zadavatele zpracování dokumentu:

Název	Město Ralsko
Sídlo	Kuřívody 701, 471 24 Mimoň
Statutární zástupce	Ing. Miroslav Tůma, starosta města
Zástupce pro věcné jednání	Ing. Martina Dokoupilová, vedoucí oddělení rozvoje
e-mail	dokoupilova@mestoralsko.cz
Tel.:	487 989 142, 777 646 296
IČO	00831514
DIČ	CZ 00831514
Bankovní spojení	Komerční banka a. s.
Číslo účtu	24420421/0100

Identifikace zhotovitele dokumentu:

Název	INISOFT Consulting s.r.o.
Sídlo	Rumjancevova 696/3 460 01 Liberce 1 – Staré Město
Statutární zástupce	Ing. David Mareček, jednatel společnosti
Zástupce pro věcné jednání	Ing. Markéta Miklasová
e-mail	miklasova@inisoft.cz
Tel.:	777 357 337, 485 102 698
IČO	254 17 657
DIČ	CZ25417657
Bankovní spojení	ČSOB, a.s., pobočka Liberec
Číslo účtu	1805806583/0300

1 Obsah

1	Úvod.....	4
1.1	Název obce a základní údaje o obci	5
1.1.1	Název obce, kontaktní údaje.....	5
1.1.2	Statistické údaje o obci.....	5
1.2	Postup zpracování.....	5
1.3	Způsob hodnocení plnění jednotlivých cílů	5
1.4	Použité podklady	6
1.5	Produkce odpadů	7
1.5.1	Data a grafy o produkci odpadů Města Ralsko v letech 2016 – 2020	7
1.6	Nakládání s odpady	13
1.6.1	Způsoby nakládání s odpady obce a způsob jejich využití nebo odstranění v r. 2020	13
1.7	Vyhodnocení nakládání s odpady.....	14
1.7.1	Vyhodnocení nakládání s odpady v roce 2020 ve srovnání s rokem 2019.....	14
2	Vyhodnocení plnění cílů stanovených v závazné části POH města Ralsko.....	15
2.1	Předcházení vzniku odpadů.....	15
2.1.1	Program předcházení vzniku odpadů	15
2.2	Nakládání s komunálními odpady (dále také „KO“).	16
2.2.1	Komunální odpady	16
2.2.2	Směsný komunální odpad.....	21
2.2.3	Biologicky rozložitelné odpady a biologicky rozložitelné komunální odpady	22
2.3	Stavební a demoliční odpady.....	24
2.4	Nebezpečné odpady.....	25
2.5	Další cíle obce	27
3	Vyhodnocení cílů	28
4	Závěr	29

1 Úvod

Plán odpadového hospodářství (dále také „POH“) Města Ralsko byl zpracován v r. 2016 pro období let 2017 až 2026, tedy na deset let. POH Města Ralsko byl zpracován na základě § 44 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění (dále „starý zákon o odpadech“) a schválen radou města. POH vychází ze závazné části plánu odpadového hospodářství Libereckého kraje (dále je „POH LK“), který je zpracován na období let 2016 – 2025, a je s ní v souladu.

V lednu 2021 vstoupil v účinnost **nový zákon o odpadech č. 541/2020 Sb.** (dále „zákon o odpadech“). V jeho přechodných ustanoveních se uvádí, že POH vydané podle § 44 starého zákona zůstávají v platnosti do uplynutí doby, na kterou byly vydány. A nové plány již obce nebudou v budoucnu vůbec zpracovávat. Město Ralsko svůj plán pravidelně vyhodnocuje z důvodu průběžného sledování vývoje svého odpadového hospodářství. Vychází přitom z dat své evidence odpadů a dalších aktivit, které v této oblasti koná. Vzhledem k poslušnosti zpracování POH dané starým zákonem (nejprve POH ČR, pak krajské a s nimi v souladu obecní plány) nová legislativa neukládá obcím povinnost měnit jejich stávající POH. Nicméně změny a nové cíle dané v novém zákoně obcím budou v dalších letech v rámci vyhodnocování POH Města Ralsko brány v úvahu.

Nová legislativa totiž přináší obcím velké množství změn a povinností, pro řadu z nich však nastane rozhodná doba plnění až postupně dle přechodných ustanovení zákona. Jedná se např. o povinná procenta vytríděných využitelných složek komunálního odpadu nebo nový způsob ročních výkazů o nakládání s odpady. V dokumentu vyhodnocení jsou tyto cíle uvedeny a komentovány. Aktuálně je pro obce nejdůležitější vypořádat se s novým způsobem zpoplatnění občanů případně vytvořit novou obecně závaznou vyhlášku pro celý systém nakládání s odpady na svém území. Zároveň by obec měla reagovat na nové sazby za uložení odpadů na skládky, kdy má možnost uplatnit nárok na slevu za uložení určitého množství směsného komunálního odpadu za nižší poplatek.

Vyhodnocení POH je pojednání o stavu a vývoji nakládání s odpady v souladu s trvale udržitelným rozvojem pod vlivem různých faktorů s danými cíli a opatřeními. Jedná se o statistická porovnání a výstupy v souvislosti se změnami platné právní legislativy, zřízením nových zařízení k nakládání s odpady a místní podporou předcházení vzniku odpadů. Zachycuje trendy vývoje oblasti nakládání s odpady ve městě. Vyhodnocení obec poskytne na vyžádání orgánu státní správy.

1.1 Název obce a základní údaje o obci

1.1.1 Název obce, kontaktní údaje

Název obce:	Město Ralsko
Kontaktní poštovní adresa:	Kuřívody 701, Ralsko, 471 24 Mimoň
IČ:	008 31 514
Starosta:	Ing. Miloslav Tůma
Telefon/e-mail:	487 898 122
Oficiální web:	http://www.mestoralsko.cz
Odpadový hospodář:	Ing. Martina Dokoupilová - osoba odp. za činnost samosprávy v odpadovém hospodářství
Kontakty:	podatelna@mestoralsko.cz ; dokoupilova@mestoralsko.cz ID datové schránky – xztbtsz

1.1.2 Statistické údaje o obci

Kraj:	Liberecký
ZUJ:	562 017
Statut:	Město, spadá pod ORP Česká Lípa
Počet částí:	2 - Ralsko, Kuřívody

1.2 Postup zpracování

Prvním krokem pro zpracování vyhodnocení bylo zkompletování údajů o produkci odpadů za rok 2020. Údaje o produkci a způsobech nakládání s odpady za rok 2020 byly porovnány s údaji o produkci a způsobech nakládání s odpady v předchozích letech uvedených v POH Města Ralsko.

Po provedení analýzy získaných údajů následovalo zpracování samotného vyhodnocení plnění POH Města Ralsko.

Ve zpracování vyhodnocení plnění POH Města Ralsko je zahrnuto:

- popis současného stavu vzhledem k předchozímu období
- vyhodnocení plnění cílů stanovených v závazné části pomocí indikátorů přiřazených jednotlivým cílům POH včetně doporučení ke zlepšení zjištěných nevyhovujících stavů

1.3 Způsob hodnocení plnění jednotlivých cílů

Na základě získaných informací o plnění každého cíle bylo vypracováno odborné hodnocení. Stručně byl charakterizován stav plnění cíle ve sledovaném roce, případně, pokud je to k plnění průběžného cíle relevantní, doporučení pro další období.

Pro sjednocení závěrů hodnocení jednotlivých cílů byla využita následující stupnice:

1 – cíl je plněn

2 – cíl je plněn s výhradami

3 – cíl není plněn

4 – cíl nebyl hodnocen

Vysvětlení pojmů:

„**Cíl je plněn**“ - cíle bylo dosaženo, v budoucích letech bude přesto dále sledován, za účelem ověření jeho stálého dodržování.

„**Cíl je plněn s výhradami**“ - cíl pokračuje, datum plnění cíle zatím nenastalo, bude hodnocen i v dalším období, v současné době nejsou realizovány všechny potřebné dílčí kroky nutné ke splnění cíle.

„**Cíl není plněn**“ – cíl nebyl splněn v termínu.

„**Cíl nebyl hodnocen**“ – cíl není posuzován, plnění cíle se nevztahuje na obec, případně obec nemá potřebné údaje pro hodnocení plnění cíle.

1.4 Použité podklady

K vyhodnocení plnění POH Města Ralsko, byla použita data z evidence o produkci a způsobech nakládání s odpady za rok 2020. Druhy odpadů jsou uváděny pod jejich katalogovými čísly dle vyhlášky č. 93/2016 Sb., Katalog odpadů, kódy nakládání vycházejí z vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.

K hodnocení byly dále použity veškeré dostupné relevantní údaje potřebné k vyhodnocení jednotlivých cílů poskytnuté zadavatelem, např. dotazník pro AOS. Zjištěné výsledky byly porovnány i v souladu s navrhovanými opatřeními uvedenými ve Směrné části POH města Ralsko.

Pro stanovení počtu obyvatel v roce 2020 byly použity údaje z Českého statistického úřadu.

K 1. 1. 2021 žilo na území města Ralsko 2 119 obyvatel.

Tabulka 1 – Vývoj počtu obyvatel

<i>Rok 2014</i>	<i>Rok 2015</i>	<i>Rok 2016</i>	<i>Rok 2017</i>	<i>Rok 2018</i>	<i>Rok 2019</i>	<i>Rok 2020</i>
2073	2 109	2 131	2 105	2 117	2 137	2 119

1.5 Produkce odpadů

1.5.1 Data a grafy o produkci odpadů Města Ralsko v letech 2016 – 2020

Tabulka 2 – Produkce odpadů Města Ralsko za posledních 5 let

Kat. číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kateg.	2016	2017	2018	2019	2020
13 02 05	Nechlorované minerální motorové, převodové a mazací oleje	N	0	0	0	0,11	0
13 02 08	Jiné motorové, převodové a mazací oleje	N	0	0	0	0	0,05
15 01 01	Papírové obaly	O	15,71	33,43	33,19	51,10	0
15 01 02	Plastové obaly	O	12,37	26,09	25,96	25,46	0
15 01 07	Skleněné obaly	O	29,64	53,75	58,63	58,12	0
15 01 10	Obaly s obsahem neb. látek	N	0,62	0,92	0,93	0,88	0,93
16 01 03	Pneumatiky	O	0,82	7,72	37,45	4,19	1,9
17 01 07	Směsi betonu a cihel	O	0	0	0,86	5384	0
17 03 02	Asfaltové směsi	O	160	160	180,36	160	164,01
17 06 05	Stavební materiály obsahující azbest	N	0	1,44	26,35	1,38	0
17 09 04	Směsné stavební a demoliční odpady	O	1307,59	1318,64	1333,8	1329,94	1350,6
20 01 01	Papír a lepenka	O	0	0	0	0	43,79
20 01 02	Sklo	O	0	0	0	0	68,32
20 01 11	Textilní materiály	O	0,67	1,85	2,03	2,46	1,86
20 01 27	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	N	0	0	0	0	0,02
20 01 39	Plasty	O	0	0	0	0	17,98
20 02 01	Biologicky rozlož. odpad	O	80,96	158,23	113,49	115,77	117,69
20 03 01	Směsný komunální odpad	O	273,4	406,87	417,95	436,44	429,32
20 03 03	Uliční smetky	O	0	0	0	14,3	0
20 03 06	Odpad z čištění kanalizace	O	0	0	0	0	0
20 03 07	Objemný odpad	O	45,35	236,28	95,22	105,49	163,1
Celkem produkce O		O	685,72	2402,8	2298,9	6227,27	2358,56
Celkem produkce N		N	0,62	2,36	27,28	2,37	1
Celkem produkce		O + N	689,08	2405,2	2326,2	6229,64	2359,56

Využitelné odpady

Kat. číslo	Název	Kateg.					
			2016	2017	2018	2019	2020
15 01 01	Papírové obaly	O	15,71	33,43	33,19	51,10	0
15 01 02	Plastové obaly	O	12,37	26,09	25,96	25,46	0
15 01 07	Skleněné obaly	O	29,64	53,75	58,63	58,12	0
20 01 01	Papír a lepenka	O	0	0	0		43,79
20 01 02	Sklo	O	0	0	0	0	68,32
20 01 11	Textilní materiály	O	0,67	1,85	2,03	2,46	1,86
20 01 39	Plasty	O	0	0	0	0	17,98
20 02 01	Biologicky rozlož. odpad	O	80,96	158,23	113,49	115,77	117,69
Celkem vytríděné							
kategorie O			58,38	115,12	119,81	137,14	131,95
kategorie O včetně BRKO			139,34	273,35	233,3	252,91	249,64
kategorie N			0	0	0	0	0,02
podskupina 15 01			57,71	113,27	117,78	134,68	0

Stavební odpady

skupina 17 (mimo 17 04)	1467,6	1480,08	1541,36	6875,32	1514,61
podskupina 17 04	0	0	0	0	0

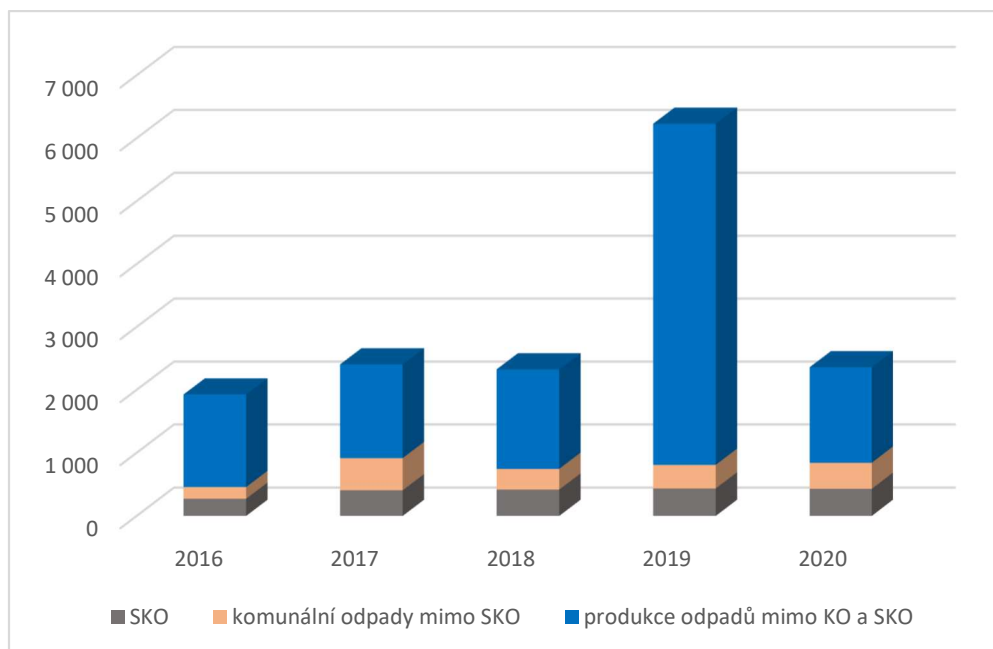
Komunální odpady

skupina 20 celkem	400,37	803,22	628,69	674,46	842,07
skupina 20 jen kategorie N	0	0	0	0	0,02
Celkem (součet skupin 15 01+20)	458,08	916,50	744,44	809,14	842,07

Zdroj dat: Evidence odpadů obce Ralsko

Největší výkyvy produkce jsou okomentovány v dalším textu a grafech.

Graf 1 - Celková produkce odpadů (tuny) v r. 2016 – 2020 v členění směsný komunální odpad (dále jen „SKO“), komunální odpady a jiné než komunální odpady



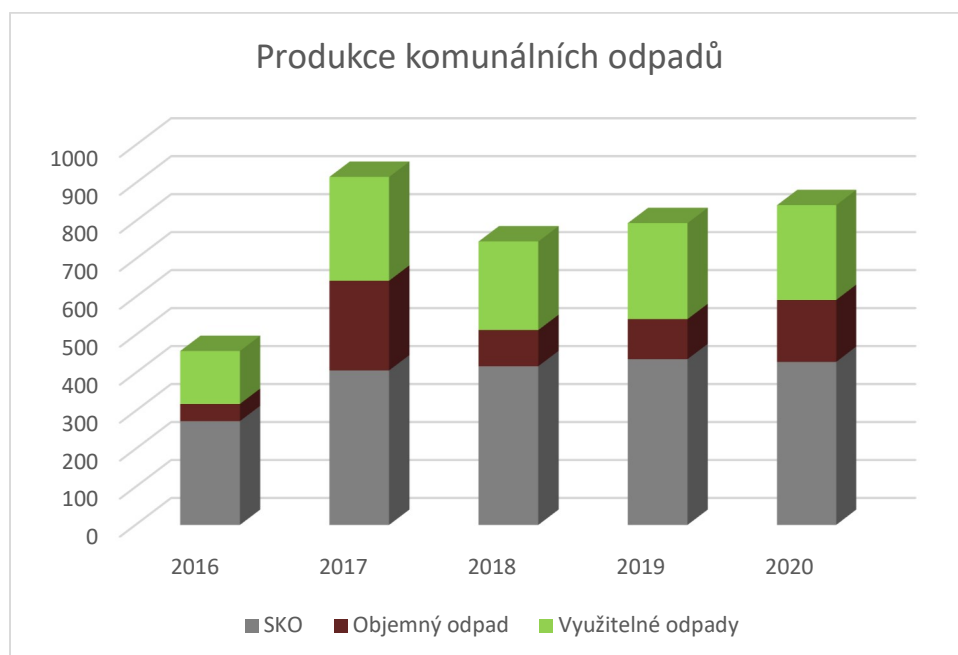
Celková produkce odpadů za rok 2020 činila **2359,56 t** a v porovnání s rokem 2019 výrazně poklesla, a to o 3870 t, což představuje pokles o **63 %** oproti r. 2019. Nicméně fakticky se vlastně dostala na obvyklé množství odpadů produkovaných ve Městě Ralsko v předchozích letech, protože nárůst produkce v r. 2019 byl způsoben výhradně nárůstem produkce stavebních odpadů (konkrétně odpadu 17 01 07 Směsi betonu a cihel) vzniklých v důsledku demoličních prací bývalých vojenských objektů. Tyto odpady nebyly v r. 2020 vůbec produkovány.

V přepočtu na 1 obyvatele bylo v r. 2020 celkem vyprodukováno **1113,5 kg odpadů/obyv./rok**.

Produkce **komunálních odpadů** tvořila v r. 2020 **842,07 tun**. Znamená to sice nárůst ve skupině 20 dle katalogu odpadů oproti r. 2019 (o cca 168 tun), ale ten vznikl úpravou evidence vytríděných složek komunálních odpadů, které byly v r. 2020 evidovány do podskupiny 20 01 (místo podskupiny 15 01), tedy správně mezi komunální odpady. Tento postup evidování je zcela ve shodě s novým zákonem o odpadech účinným od 1. 1. 2021. Produkce odpadů z podskupiny 15 01 je potom za rok 2020 nulová.

Z dalších odpadů byl největší výkyv v produkci **objemných odpadů**, kde je v r. 2020 evidován nárůst o cca 58 tun (téměř 55%) oproti r. 2019. Kromě trvalého problému s likvidací černých skládek na území Města ovlivnila výši produkce objemného odpadu zejména vládní opatření v souvislosti s pandemií koronaviru. Občané byli nuceni často pracovat pouze z domova a rovněž trávit více volného času ve svých domácnostech. Lidé toho využívali často k tzv. velkým úklidům, zvelebování bytů a domů, čímž jim vznikalo větší množství odpadu obecně, a speciálně právě objemného odpadu.

Graf 2 – Produkce komunálních odpadů (tuny) v letech 2016 – 2020 v členění SKO, objemný odpad a využitelné odpady



V roce 2019 bylo vyprodukováno celkem **429,32 t směsného komunálního odpadu (SKO)**, což v přepočtu na obyvatele města činí **202,6 kg SKO/obyv./rok**. Produkce SKO za rok 2020 klesla o **7,1 tun**, tj. o **1,6 %**. Naopak však byl zaznamenán výrazný nárůst **objemného odpadu** (o cca 58 tun tedy téměř 55% oproti r. 2019), produkce komunálního odpadu celkově vzrostla. Trend trvale rostoucí produkce komunálních odpadů je celorepublikový. Souvisí jednak s rostoucí životní úrovní obyvatel, v r. 2020 se na něm výrazně podepsala i vládní opatření v souvislosti s pandemií koronaviru viz výše.

Využitelný komunální odpad (tj. suma vytríděných složek od občanů zařazených v evidenci v podskupině 20 01 a biologicky rozložitelného komunálního odpadu - „BRKO“) v porovnání s rokem 2019 **mírně klesl o 3,3 tuny**, tj. o **1,4 %**. Opět je zde vidět vliv koronavirové situace, kdy metodiky ministerstev (životního prostředí i zdravotnictví) doporučovaly v případě výskytu onemocnění COVID odpad dočasně neseparovat.

Tříděné složky komunálního odpadu obec soustřeďuje do barevných nádob umístěných na veřejných prostranstvích obce, některé druhy komunálních odpadů lze odkládat na shromažďovacích místech (Kuřivody a Plouznice). Kromě toho se provádí mobilní svoz objemného a nebezpečného odpadu 2 x za rok v části města Náhlov a 1 x za rok v ostatních částech města.

Přestože mají občané možnost odkládat kovy do nádob na shromažďovacích místech, nevyskytují se v evidenci města kovové odpady z komunální sféry (k.č. 200140). Lze předpokládat, že občané prodávají kovy do výkupu (sběren), které nejsou součástí obecního systému. Tato zařízení mají podle nového zákona povinnost každý rok do 15.1. nahlásit obci množství komunálních odpadů (tj. ze skupiny 20 katalogu, tedy i kovových), které od občanů města v uplynulém kalendářním roce převzala. Toto množství si pak obec započítá do výpočtu % vytríděných složek KO.

Od počátku roku 2020 vznikla obcím nová povinnost zajistit třídění odpadu k.č. 200125 jedlý olej a tuk od občanů. Občané Města Ralsko mají možnost odevzdávat tyto odpady na obou shromažďovacích místech. V roce 2020 neodevzdali občané žádný odpad tohoto katalogového

Tabulka 3 – Procentuální podíl komunálních odpadů Města Ralsko za posledních 5 let

Podíl na produkci komunálních odpadů v %	2016	2017	2018	2019	2020
SKO	59,68	44,39	55,99	53,94	50,98
Objemný odpad	9,9	25,78	12,76	13,04	19,37
BRKO	17,67	17,27	15,2	14,31	13,98
Textil	0,15	0,2	0,27	0,3	0,22
Vytríděné složky (papír, sklo, plast)	12,6	12,36	15,82	16,65	15,45

Zdroj dat: Evidence odpadů obce Ralsko

Podíl SKO na produkci komunálního odpadu je dlouhodobě vyrovnaný, v r. 2020 byl nižší než v předchozích letech a činil necelých 51 %. Nicméně v součtu s objemným odpadem je to cca 70 % celkové produkce vznikajícího komunálního odpadu. Do budoucna bude třeba produkci tohoto netříděného odpadu výrazně snížit, příp. provádět jeho dotřídění.

Podíl BRKO na produkci komunálního odpadu v roce 2020 činil téměř 14 % a podíl součtu dalších vytríděných využitelných složek 15,7 %. Při započtení vytríděného BRKO a textilu vytrídilo tedy Město Ralsko v r. 2020 **dohromady 29,7 % komunálních odpadů určených k využití**. Tento podíl oproti předchozímu roku mírně poklesl – v r. 2019 to bylo 31,3 %. Pokud uvažujeme jen separované složky tříděné do barevných kontejnerů - papír, plast, sklo a kovy, vychází cca 15,5%ní účinnost. Je zde tedy zřejmá souvislost s velkou produkcí směsného komunálního odpadu a hlavně objemného odpadu uvedené výše a do budoucna potřeba výrazného navýšení jeho vytrídění.

Ve městě funguje i školní sběr (základní a mateřská škola) pro odpady papíru a plastů, a také pro zpětný odběr drobného elektrika a baterií. Dle nového zákona lze ve školách sbírat i kovový odpad. Původcem odpadu v rámci školního sběru je obec a uvedené vytríděné složky si započítává do své produkce a zahrne do výpočtu % vytrídění komunálních odpadů.

Cíle recyklace komunálních odpadů (viz tabulka č. 9), ke kterým se ČR zavázala v rámci EU a které v novém zákoně o odpadech přenesla jako povinnost obcím, jsou totiž výrazně vyšší – v r. 2025 by se mělo v rámci ČR recyklovat 55 % celkové hmotnosti komunálních odpadů, a obce mají ze zákona povinnost obcí vytrídit 60 % komunálních odpadů. Nesplněním této kvóty se přitom obce vystavují možné sankci.

Velký potenciál je dle zákonodárců především v intenzifikaci třídění biologické složky směsných komunálních odpadů. Město sbírá bioodpad od občanů do přistavených nádob a předává jej k využití do zařízení kompostárny v Mimoně.

Obec nevybírání od občanů žádný typ poplatku za nakládání s odpady, náklady za odpady hradí z výnosů z příjmu skládkovacího poplatku. Výsledky třídění odpadů však nepotvrzují tento systém jako motivační pro občany. Trvalou zátěží jsou pro město černé skládky, které prakticky nelze vzhledem k rozloze města a odlehlosti části jeho území (např. býv. vojenský prostor Hradčany) účinně omezovat.

Graf 3 – Produkce nebezpečných odpadů (tuny) v letech 2016 - 2020



V meziročním porovnání let 2019-2020 **klesla** produkce **nebezpečných odpadů na méně než polovinu o 57,8 %**, tedy o 1,4 t. Množství nebezpečných odpadů vznikajících ve Městě Ralsko se tak drží po mimořádném výkyvu v r. 2019 přibližně na stabilní úrovni předešlých let a lze to považovat za dlouhodobý trend vývoje. Nebezpečné odpady v komunální sféře byly v r. 2020 evidovány jako odpad k.č. 200127 (nebezpečné barvy a lepidla a obaly jimi znečištěné). V r. 2020 nevznikl na území obce žádný nebezpečný stavební odpad.

Tabulka 4 – Produkce hlavních druhů nebezpečných odpadů za Město Ralsko v roce 2020

Kat. číslo odpadu	Název druhu odpadu	Produkce [t/rok]
13 02 08	Jiné motorové, převodové a mazací oleje	0,05
15 01 10	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	0,93
20 01 27	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	0,02

Zdroj dat: Evidence odpadů obce Ralsko

V r. 2020 tvořila evidovaná produkce nebezpečných odpadů opět jen 0,04% z celkové produkce odpadů Města Ralsko. Tato nízká produkce indikuje trvalou nízkou míru třídění nebezpečných odpadů občany. Pokud však občané důsledně odevzdávají výrobky určené ke zpětnému odběru na místa k tomu určená, a dále např. nespotřebovaná léčiva do lékáren – a tedy mimo odpadový systém obce - eliminuje se část nebezpečných složek v komunálním odpadu. Zpětný odběr však nevyloučí výskyt např. olejů, rozpouštědel a dalších druhů, které se v občanské sféře mohou vyskytnout.

Je proto nutné trvale provádět osvětu občanů tak, aby nebezpečné složky třídili. Lze případně provádět i namátkovou kontrola „černých“ popelnic, aby se zamezilo tomu, že nebezpečné odpady končí jako součást SKO. To se ostatně týká obecně kontroly míry třídění občanů.

;

1.6 Nakládání s odpady

1.6.1 Způsoby nakládání s odpady obce a způsob jejich využití nebo odstranění v r. 2020

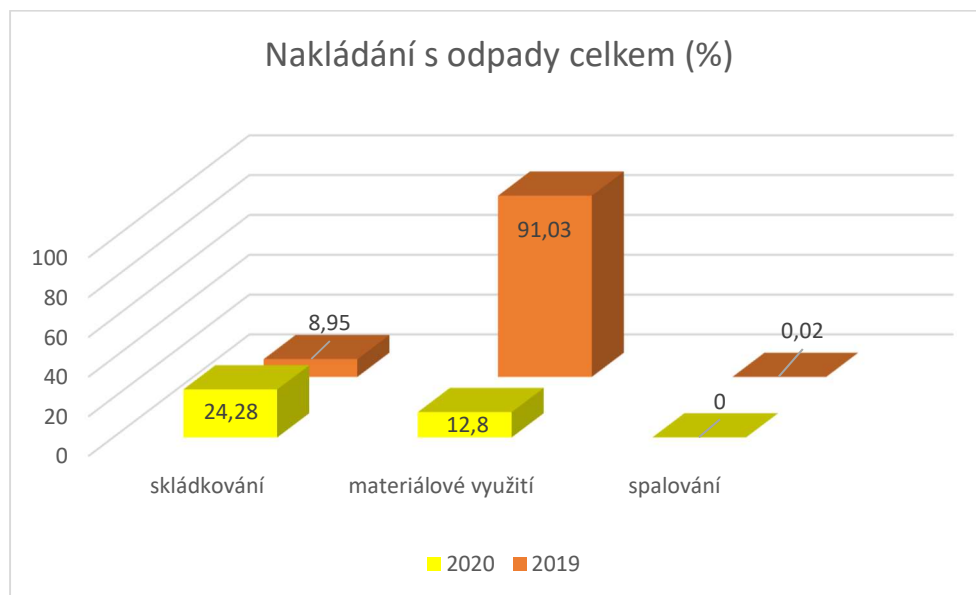
Tabulka č. 5 – Způsob nakládání s odpady Města Ralsko za rok 2020

Kat. číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Nakládání v roce 2020 [t/rok]						Soulad s POH kraje
			Kódy N	množství	Kódy R	množství	Kódy D	množství	
13 02 08	Jiné motorové, převodové a mazací oleje	N					D1	0,05	Ano
15 01 10	Obaly s obsahem neb. látek	N					D1	0,93	Ano
16 01 03	Pneumatiky	O	N11	1,9					Ano
17 03 02	Asfaltové směsi	O					D1	4,01	Ano
17 09 04	Směsné stavební a demoliční odpady	O	N12	50,6					Ano
20 01 01	Papír a lepenka	O			R3	43,79			Ano
20 01 02	Sklo	O			R5	68,32			Ano
20 01 11	Textilní materiály	O			R3	1,86			Ano
20 01 27	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	N					D1	0,02	Ano
20 01 39	Plasty	O			R3	17,98			Ano
20 02 01	Biologicky rozlož. odpad	O	N13	117,69					Ano
20 03 01	Směsný komunální odpad	O			R1	24,56	D1	404,76	Ano (s ohledem na dostupnost a ekonomiku)
20 03 07	Objemný odpad	O					D1	163,1	Ne

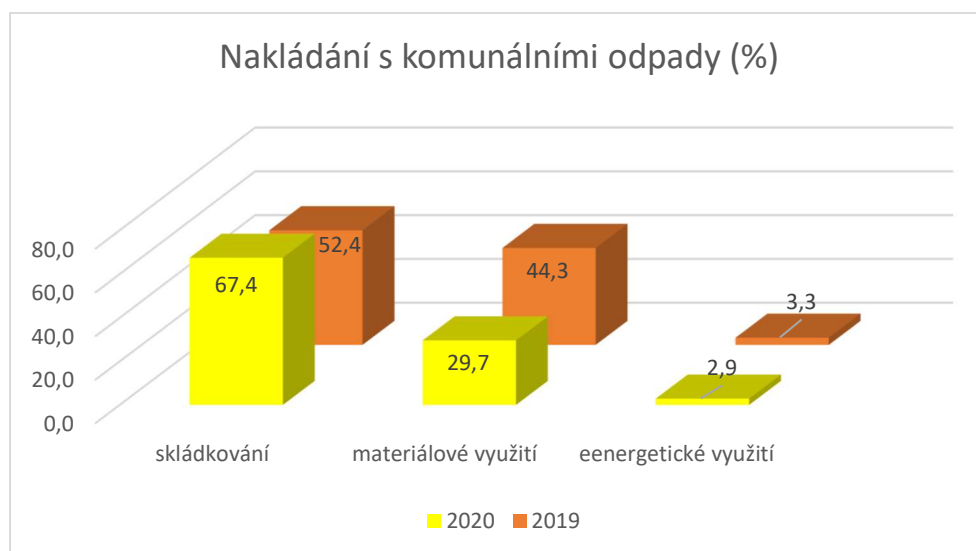
1.7 Vyhodnocení nakládání s odpady

1.7.1 Vyhodnocení nakládání s odpady v roce 2020 ve srovnání s rokem 2019

Graf 4 – Nakládání s odpady celkem v % - porovnání r. 2019 a 2020 v členění skládkování, materiálové využití a spalování



Graf 5 - Nakládání s komunálními odpady v % - porovnání r. 2020 a 2019 v členění skládkování, materiálové využití a energetické využití



V grafu č. 4 je nejpatrnější prudký pokles materiálového využití odpadů ve vztahu k celkové produkci. Jak již bylo výše zmíněno, je to však v důsledku atypické produkce stavebních odpadů v r. 2019, které byly materiálově využity. Nicméně graf také jasně ukazuje **nárůst skládkování** – vzhledem k celkové produkci téměř trojnásobně v porovnání s rokem 2019. Příčinou je skládkování téměř všech směsných a objemných komunálních odpadů, stejně jako vznikajících nebezpečných odpadů. S tím souvisí i pokles materiálového a rovněž energetického využití komunálních odpadů v r. 2020 (graf č. 5). Energetické využití komunálních odpadů zůstává vzhledem k dostupnosti ZEVO minoritním způsobem nakládání a opakovaně se pohybovalo kolem 3 %. Spalovány byly v r. 2020 pouze nebezpečné odpady v množství srovnatelném s předchozím rokem.

2 Vyhodnocení plnění cílů stanovených v závazné části POH města Ralsko

2.1 Předcházení vzniku odpadů

2.1.1 Program předcházení vzniku odpadů

Číslo cíle	3.1.2.1
Hlavní cíl:	Koordinovaným a jednotným přístupem vytvořit podmínky k nižší spotřebě primárních zdrojů a postupnému snižování produkce odpadů.
Další cíle:	a) Po celou dobu realizace Programu předcházení vzniku odpadů využít komplexní informační podporu o problematice, včetně zavedení problematiky předcházení vzniku odpadů do školních projektů, výzkumných programů a výchovných, osvětových a vzdělávacích aktivit související s ochranou a tvorbou životního prostředí. b) Zajistit účinné zapojení státní správy na všech úrovních do Problematiky předcházení vzniku odpadů s cílem postupného snižování množství odpadů při výkonu státní správy. c) Na všech úrovních podpořit, propagovat a dostatečně informovat o dostupných dobrovolných nástrojích (dobrovolné dohody, systémy environmentálního řízení, environmentálního značení, čistší produkce), s cílem jejich postupného rozšiřování. d) Vytvořit podmínky ke stabilizaci produkce jednotlivých složek Komunálních odpadů a jejímu následnému snižování na všech úrovních veřejné správy a na úrovni občanů.
Indikátor	Nestanoven
Stav plnění cíle	<i>Cíl nebyl hodnocen</i>

Politika města Ralsko v oblasti nakládání s odpady přebírá republikový trend realizace Programu předcházení vzniku odpadů.

Předcházení vzniku odpadů, oddělený sběr využitelných složek komunálního odpadu a zahušťování sítě sběrných hnízd nebo např. kompostéry pro oddělený sběr biologicky rozložitelného odpadu přímo u občanů jsou opatření, doporučená ve Směrné části POH Města Ralsko. Město řadu z nich již realizuje, vytríděné složky jsou evidovány v odpadovém režimu. Město neuvažuje o zavádění domácích kompostérů vzhledem k dostupnosti kompostárny ke zpracování bioodpadů v Mimoni.

Důležitá bude i v budoucnu komunikace s občany, velkým problémem obecně zůstává nekázeň řady skupin (třídění odpadů, udržování pořádku na sběrných místech atd.).

2.2 Nakládání s komunálními odpady (dále také „KO“)

2.2.1 Komunální odpady

Číslo cíle	3.2.1.1a
Cíl:	Zavést tříděný sběr minimálně pro odpady z papíru, plastů, skla a kovů.
Indikátor	Nestanoven
Stav plnění cíle	<i>Cíl je plněn s výhradami</i>

Město Ralsko, které je rozlohou poměrně velkou obcí a většinou se skládá z rodinných domů, má zavedený **systém na tříděný sběr** všech povinných složek komunálního odpadu. Provádí svoz barevných nádob na tříděný papír, plasty, sklo a bioodpad. Další složky komunálního odpadu - nápojové kartony, kovy, textil a jedlé oleje – mohou občané odkládat na sběrném (shromažďovacím) místě s obsluhou, které město provozuje pro své občany ve dvou lokalitách (Kuřívody a Ploužnice). Město není provozovatelem zařízení s IČZ (tzv. oprávněnou osobou). V roce 2020 se na území města nacházelo 22 sběrných míst na veřejném prostranství, což v přepočtu činí zhruba 96 obyvatel na jedno sběrné místo. Taková hustota sběrné sítě je velmi dobrá.

Využitelné složky komunálního odpadu (VSKO) **papír, plasty a sklo** jsou shromažďovány prostřednictvím barevně odlišených sběrných nádob, občané mají navíc možnost papír a plasty třídit formou pytlového sběru. Pro **nápojové kartony** je pro občany umístěna nádoba ve shromažďovacím místě, prakticky však tento druh odpadu není tříděn. Město nemá nastaven žádný typ zpoplatnění občanů za provoz systému nakládání s komunálními odpady. Data v evidenci odpadů však napovídají, že tento systém není pro občany dostatečně motivační k tomu, aby přemýšleli o odpadech a důsledněji je třídili. **Dokazují to množství VSKO, která se za poslední roky prakticky nemění (grafy a tabulky č. 6 a 7).**

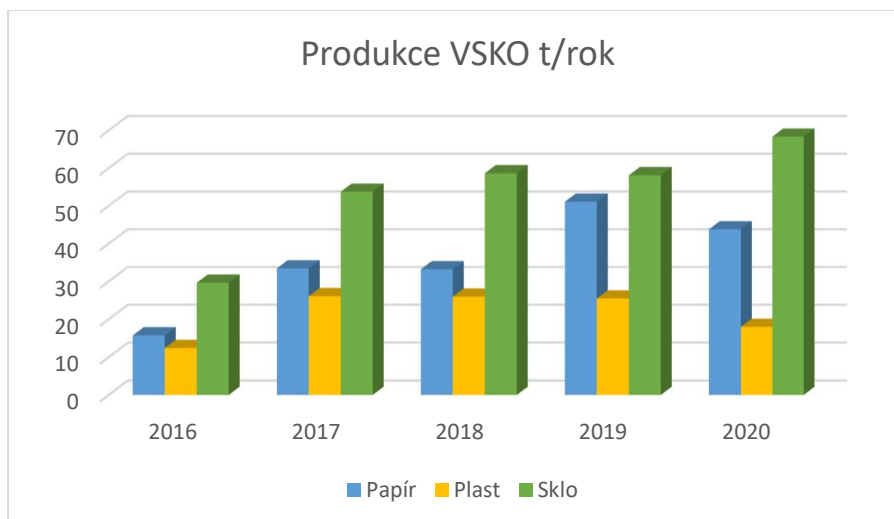
Kovy mohou občané odkládat na shromaždišti odpadu, případně prodat ve sběrnách či výkupnách druhotných surovin v blízkých městech a obcích, které však nejsou zapojeny do systému obce. V letech 2016 – 2020 nebyly **kovy** evidovány pod skupinou 20 ani pod skupinou 17 dle Katalogu odpadů. Veškeré kovy tedy občané pravděpodobně odevzdávali do sběrů a výkupen druhotných surovin v přílehlých městech a obcích a nedostaly se tak do evidence Města Ralsko. Provozovatelé výkupen však mají novým zákonem danou povinnost do 15. ledna následujícího rok předávat obcím údaje o druzích a množství komunálních odpadů, tedy i kovů, které v jejich zařízení občané dané obce odevzdali. Obec bude tato množství započítávat do výpočtu vytrídění komunálních odpadů.

V evidenci města nejsou mezi tříděnými komoditami evidovány ani **nápojové kartony**, které lze kromě pytlového způsobu odnášet i do sběrného dvora, ale občané je stále třídí minimálně. Evidenčně se však ani v příštích letech nápojové kartony neobjeví, protože v souladu s novým zákonem bude obec tento druh odpadu evidovat současně s papírem pod k. č. 20 01 01.

Tabulka č. 6 – Tříděný sběr papíru, plastů a skla (tuny/rok)

Komodita	Produkce tříděných složek (tuny/rok)				
	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Papír	15,71	33,43	33,19	51,10	43,78
Plast	12,37	26,09	25,96	25,46	17,98
Sklo	29,64	53,75	58,63	58,12	68,32
Celkem VSKO	57,72	113,27	117,78	134,68	130,09

Graf č. 6 – Tříděný sběr využitelných složek komunálního odpadu (VSKO) v letech 2016 – 2020



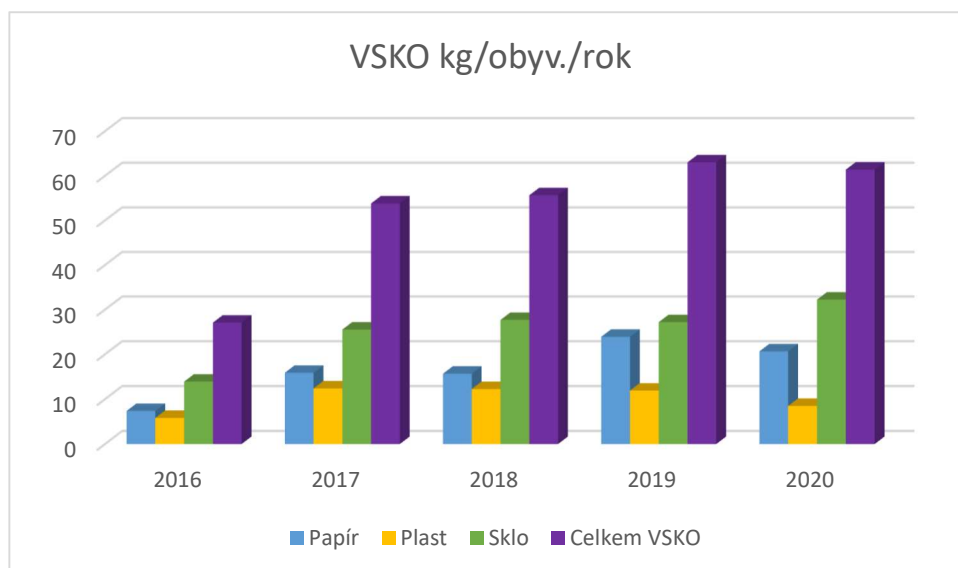
Předchozí údaje se odrážejí i v měrné produkci VSKO na jednoho občana – viz následující tabulka a graf č. 7.

Tabulka č. 7 – Výtěžnost tříděného sběru dle počtu obyvatel (kg/obyv./rok)

Komodita	Produkce VSKO kg/obyv./rok				
	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
Papír	7,37	15,88	15,68	23,91	20,66
Plast	5,81	12,39	12,26	11,91	8,49
Sklo	13,91	25,53	27,70	27,20	32,24
Celkem VSKO	27,08	53,81	55,64	63,02	61,39

Zdroj dat: Evidence Města Ralsko

Graf č. 7 – Výtěžnost separovaného sběru na 1 obyvatele v období 2016 – 2020 (kg/obyv./rok)



Tabulka a graf č. 6 ukazují, že v roce 2020 vzrostla sice produkce vytríděného skla, ale vzhledem k poklesu ostatních složek celkové množství vytríděných VSKO oproti roku 2019 kleslo o cca 4,5 tun, což představuje pokles o 3,4 %.

Každý obyvatel Města Ralsko tak v r. 2020 vytrídil průměrně 61,4 kg papíru, plastů a skla, což představuje 15,5 % z celkové produkce komunálního odpadu na jednoho obyvatele města a je to hodnota velmi nízká, nižší než v předchozím roce. Pokud bychom měli porovnat celorepubliková data o třídění, vytrídil v roce 2020 podle dostupných aktuálních údajů průměrně každý obyvatel ČR 66,8 kg papíru, plastů, skla, nápojových kartonů a kovů (dle dat AOS EKO-KOM a.s.). Město Ralsko je sice pod tímto průměrem, ale jde jen o orientační srovnání, protože Město nemá evidovány žádné vytríděné kovové odpady. Kovy přitom díky své hmotnosti mohou data výrazně měnit.

Výhradu uvedenou v rámci plnění tohoto cíle je tedy třeba vidět právě v **nedostatečném množství dat o třídění kovů ve Městě Ralsko.**

Komunální odpady

Číslo cíle	3.2.1.1b
Definice cíle	Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako je papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností.
Indikátor	Úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci u odpadů: papír, plast, sklo, kov, BRKO a textil
Vyhodnocení indikátoru	Úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci ve městě Ralsko v roce 2020: - papír 5,2 %, - plasty 2,14 %, - sklo 8,11 %, - kovy 0,0 %. - BRKO 13,98 % - textil 0,22 % Celková účinnost 29,65 %
Stav plnění cíle	<i>Cíl není plněn</i>

Data k tomuto cíli jsou částečně obsažena v tabulkách a grafech č. 6 a 7. Níže v tabulce a grafu č. 8 jsou kompletní data o tříděných využitelných složkách komunálního odpadu.

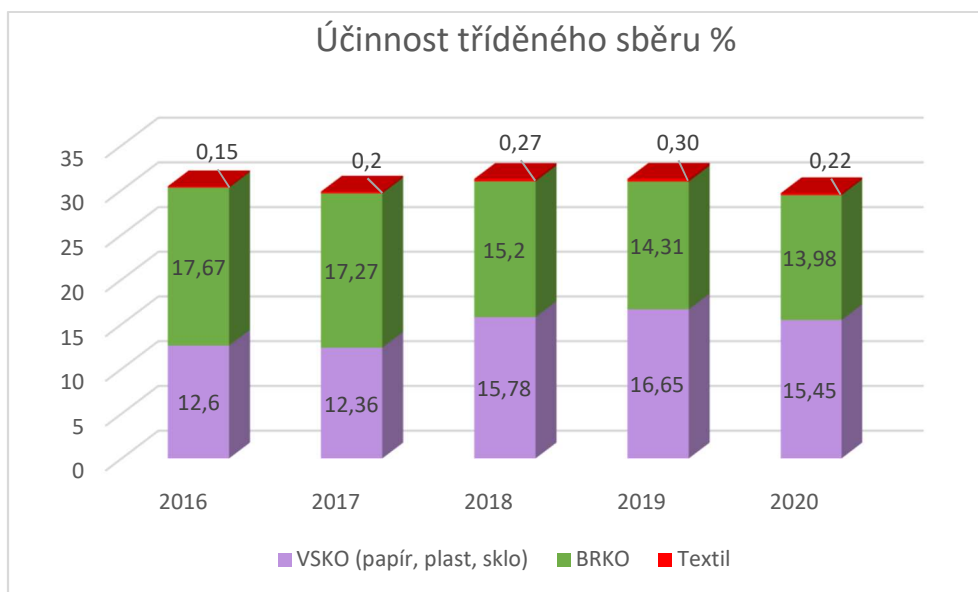
Tabulka č. 8 – Účinnost separace využitelných složek (papíru, plastů, skla, kovů, BRKO a textilu) v % v letech 2016 – 2020

Komodita (%)	2016	2017	2018	2019	2020
Papír	3,43	3,65	4,45	6,32	5,2
Plasty	2,7	2,85	3,48	3,15	2,14
Sklo	6,47	5,87	7,85	7,18	8,11
Kovy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
BRKO	17,67	17,27	15,2	14,31	13,98
Textil	0,15	0,2	0,27	0,3	0,22
Celková účinnost (%)	30,42	29,83	31,25	31,26	29,65

Zdroj dat: Vlastní dopočet

Následující graf zachycuje účinnost tříděného sběru ve městě v letech 2016 – 2020 (procento vytríděných využitelných složek z celkové produkce komunálních odpadů zjištěné jako suma odpadů podskupiny 20 01 a případně podskupiny 15 01), přičemž cílová hodnota roku 2020 je 50 %.

Graf č. 8 – Účinnost tříděného sběru využitelných složek KO v období 2016 – 2020



V letech 2020 celková účinnost tříděného sběru složek komunálního odpady klesla a dostala se pod 30 %. Protože rok 2020 byl termín pro splnění cíle, tedy úroveň 50 % separace, je zřejmé, že tento cíl splněn nebyl. Jak už bylo uvedeno, ČR se navíc zavázala k plnění ještě ambicióznějších evropských cílů recyklace komunálních odpadů (viz následující tabulka č. 9).

Tabulka č. 9 – CÍLE PRO KOMUNÁLNÍ ODPADY Česká republika

Rok	2025	2030	2035
Recyklace	55 %	60 %	65 %
Vytřídění (obce)	60 %	65 %	70 %
Skládkování		zákaz skládkování využitelných odp.	max. 10 %
Energetické využití			max. 25 %

Je třeba proto činit další kroky k navýšení vytrídění, a to i dalších složek – zejména bioodpadů, ale např. i kovů, které v současné době město nemá podchyceno.

Ve směrné části POH Města Ralsko je doporučeno zahustit síť sběrných nádob na tříděný odpad. Dle evidence města nedošlo mezi lety 2019 a 2020 ke změně počtu stanovišť kontejnerů na tříděný odpad, nicméně jejich stávající hustota je poměrně vysoká. Město přesto počítá do budoucna s navýšením počtu sběrných míst, zejména v souvislosti s novou plánovanou výstavbou rodinných domů. Plochy k umístění nádob na odpad jsou zahrnuty v územním plánu.

Směrná část POH v opatření zajištění doplňkového sběru vyseparovaných odpadů ve vybraných lokalitách do budoucna doporučuje pokračovat v zavedeném pytlovém sběru separovaných komodit přímo od občanů, informovat o termínech a trasách svozu těchto odpadů, případně zvážit zavedení doplňkových sběrů separovaných komodit. Jedná se zejména o přistavení 120 l nebo 240 l nádob na papír a plast přímo u občanů. Skutečnost je však taková, že i pytlový sběr je občany velmi málo využíván, proto zatím ani doplňkový sběr separovaného papíru a plastu prostřednictvím sběrných nádob přímo u občanů nebyl realizován a není ani plánován.

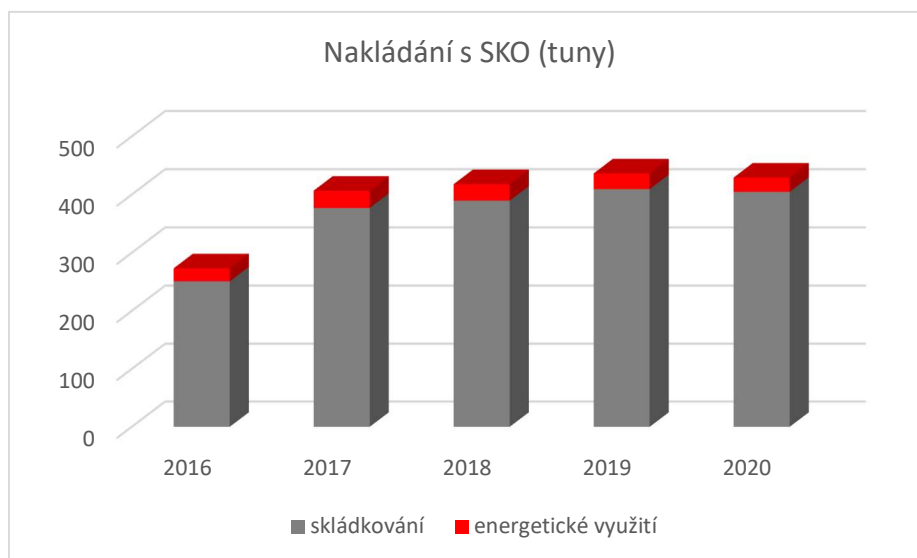
Přes výše uvedené možnosti, které Město Ralsko svým občanům poskytuje, zůstává trvalým problémem města značná nekázeň některých občanů při nakládání s odpady. Významné množství tříditelných složek je pravděpodobně odstraňována bez využití jako objemný odpad. Město musí zejména aktivně pokračovat v informování občanů o správných způsobech nakládání s odpady. Do budoucna je totiž vystaveno i sankcím při nenaplnění výše uvedených cílů separace.

2.2.2 Směsný komunální odpad

Číslo cíle	3.2.2.1
Definice cíle	Směsný komunální odpad (po vytrídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů) zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou.
Indikátor	Množství využitého směsného komunálního odpadu
Stav plnění cíle	<i>Cíl je plněn s výhradami</i>

Následující graf znázorňuje nakládání se směsným komunálním odpadem města v letech 2016 – 2020.

Graf č. 9 – Nakládání s SKO v letech 2016 – 2020



Způsob nakládání se zbytkovým komunálním odpadem (SKO) je dán zejména dvěma faktory. Jednak je to dostupnost nejbližšího zařízení pro energetické využívání odpadů, které je v 50 km vzdáleném Liberci – ZEVO TERMIZO, přičemž i jeho kapacita je omezená. Zde je tedy nutno vážit ekonomické a potažmo ekologické hledisko takového nakládání. A zároveň převažujícímu skládkování nahrává i skutečnost, že nejbližší skládka je na katastru města (Svébořice). Přesto se část SKO každý rok v ZEVO využívá, tento podíl však není velký, v r. 2020 tvořil pouze 5,7 % celkové produkce komunálních odpadů.

Jak už bylo uvedeno u předchozího cíle, **nová odpadová legislativa** nastavila další vývoj nakládání s komunálními odpady jednoznačně **proti skládkování s cílem co největší recyklace**. Dokonce i energetické využití KO bude od r. 2035 omezeno na maximálně 25 % komunálních odpadů. Již od letošního roku 2021 se projevuje nárůst poplatků za skládkování směsných komunálních odpadů, protože zákon je považuje za využitelné. Po r. 2030 bude pak jejich uložení do skládky zcela zakázáno. Skládkování tříděných využitelných složek KO je zakázáno již nyní, a to dokonce i skládkování „výmetu“ zbylého po jejich zpracování (dotřídění). Cíl POH Města Ralsko sice není časově vymezen, je však zřejmé, že v následujících letech bude Město (jako všechny obce) nuceno hledat alternativní způsoby nakládání se směsnými KO – jak z důvodů dodržení legislativy, tak z finančních důvodů.

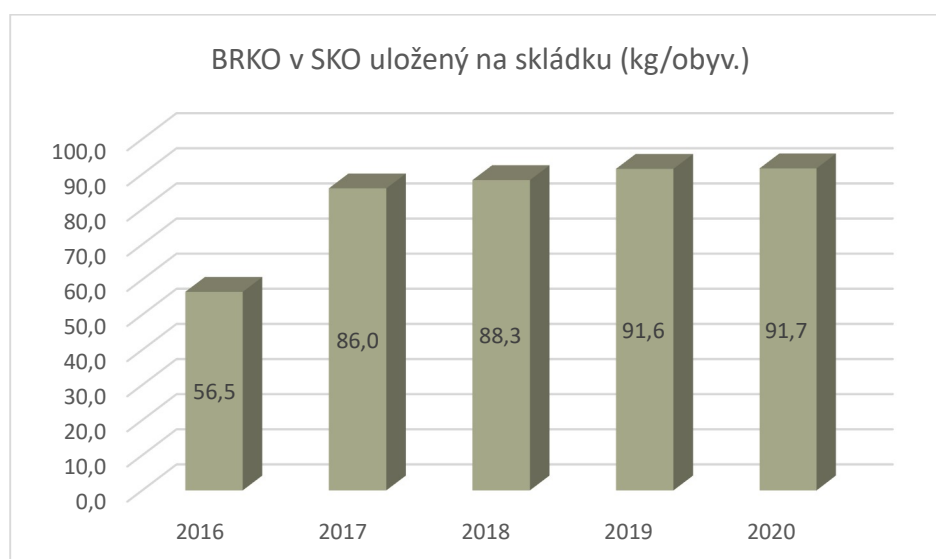
2.2.3 Biologicky rozložitelné odpady a biologicky rozložitelné komunální odpady

Číslo cíle	3.3.1
Definice cíle	Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995.
Indikátor	Množství BRKO uloženého na skládky (cílová hodnota pro rok 2020 je maximálně 52 kg/obyv./rok)
Stav plnění cíle	Cíl není plněn

Pod pojem biologicky rozložitelný komunální odpad (BRKO) se zahrnují veškeré komunální odpady mající podíl biologicky rozložitelné složky. Do výpočtu celkového množství produkovaného BRKO se z jednotlivých druhů odpadů započítává pouze jejich biologicky rozložitelná část. BRKO tvoří významnou část SKO, který dle rozborů obsahuje biologicky rozložitelnou složku ve výši 48 % (dle původní metodiky MŽP, které se kvůli porovnatelnosti dat drží i tento dokument).

Následující graf č. 10 znázorňuje měrné množství BRKO uložených na skládku v kg na jednoho obyvatele a rok.

Graf č. 10 – Měrné množství BRKO uložené na skládku v rámci SKO v přepočtu na jednoho obyvatele



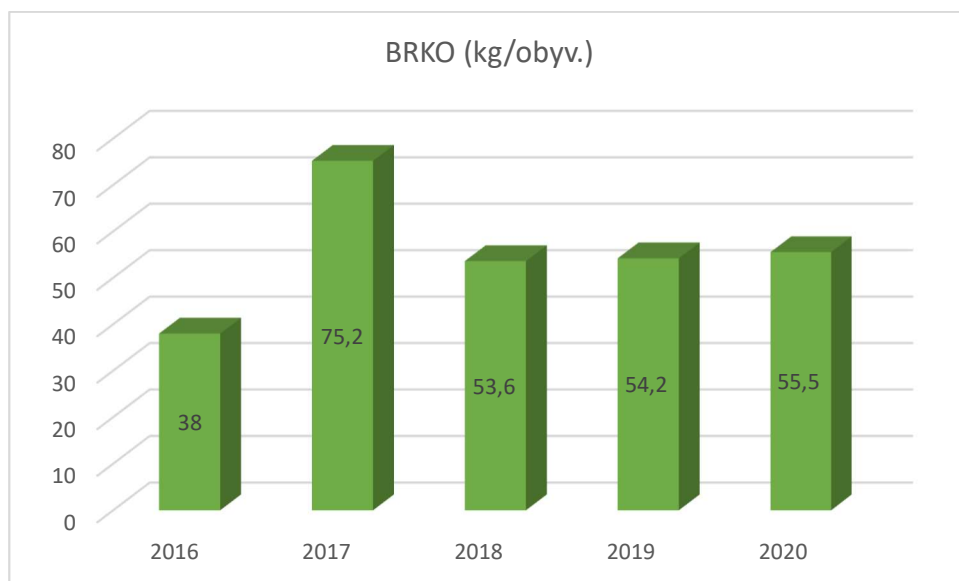
Zdroj dat: Vlastní dopočet

Cílová hodnota množství BRKO uloženého na skládky určená pro rok 2020 byla 52 kg/obyvatel, dle evidence bylo množství BRKO uloženého na skládky v rámci SKO v roce 2020 91,7 kg/obyvatele a cíle tedy nebylo dosaženo.

Z grafu č. 10 je patrné, že měrné množství **BRKO uložené na skládku** zůstává v posledních dvou letech na trvale vysoké hodnotě. Je zde přímá souvislost se zvyšováním produkce komunálního odpadu a jeho nízkou mírou vytrídění. Opatření doporučená ve Směrné části POH pro podporu snižování množství biologicky rozložitelných odpadů v SKO jsou ve Městě Ralsko realizována, občané mohou **třídít BRKO** jednak do rozmístěných hnědých popelnic, a dále na shromažďovacím místě (sběrném dvoře) a do přistavených velkoobjemových kontejnerů. Vytríděné BRKO je využíváno

v kompostárně v Mimoni. Přesto – jak je vidět z grafu č. 11, který ukazuje vývoj separace BRKO ve Městě Ralsko, je patrné, že množství vytríděného bioodpadu nijak významně nevzrůstá.

Graf č. 11 - Množství vytríděných BRKO v letech 2016 – 2020 (kg/obyv./rok)



Z údajů je zřejmé, že třídění BRKO se v posledních třech letech drží na podobné úrovni (mírně nad 50 kg v přepočtu na obyvatele). Zároveň je ale třeba zdůraznit, že uvedené BRKO jsou převážně **rostlinného původu** a tento materiál by mohl být např. kompostován přímo na zahradách občanů v rámci předcházení vzniku odpadů a do odpadové evidence by se vůbec nedostal. Další nemalou složku BRKO však tvoří odpad živočišného původu, který se běžně netřídí a zůstává proto jako součást SKO, který končí převážně na skládce. Zde je právě vysoký potenciál, který je však přímo závislý na možnostech využití - ideálně např. v bioplynové stanici. Jedná se totiž také o tzv. vedlejší produkty živočišného původu a nakládání s nimi je složitější než s čistě rostlinným BRKO. Takové zařízení se však v regionu zatím nevyskytuje.

Další možností je odklon SKO od skládkování a jeho jiné, např. energetické využití. Jak bylo zmíněno výše, Město Ralsko nemá v současné době (a zřejmě ani v dohledné budoucnosti) možnost SKO ze skládky odklonit kvůli neexistenci dostupných alternativních zařízení.

2.3 Stavební a demoliční odpady

Číslo cíle	3.4.1
Definice cíle	Zvýšit do roku 2020 nejméně na 70 hmotnosti míru přípravy k opětovnému použití a míru recyklace stavebních a demoličních odpadů a jiných druhů jejich materiálového využití, včetně zásypů, při nichž jsou materiály nahrazeny v souladu s platnou legislativou stavebním a demoličním odpadem kategorie ostatní s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v Katalogu odpadů pod katalogovým číslem 17 05 04 (zemina a kamení).
Indikátor	Množství využitých (případně předaných k využití) stavebních a demoličních odpadů
Stav plnění cíle	<i>Cíl je plněn</i>

Město Ralsko neumožňuje občanům odkládání stavebních odpadů v rámci obecního systému. Pro jejich odvoz si musí občané města Ralsko u svozových firem na vlastní náklady objednat přistavení velkoobjemového kontejneru. Další z možností, jak nakládat se stavebními odpady je odložit je do některého ze zařízení s platným souhlasem k provozování v blízkých městech a obcích.

V roce 2020 produkované stavební a demoliční odpady v evidenci města byly využívány k technickému zabezpečení skládky (50,6 tun což představuje 92,7 %). Pouze nevyužitelné asfaltové směsi byly odstraněny uložením na skládce.

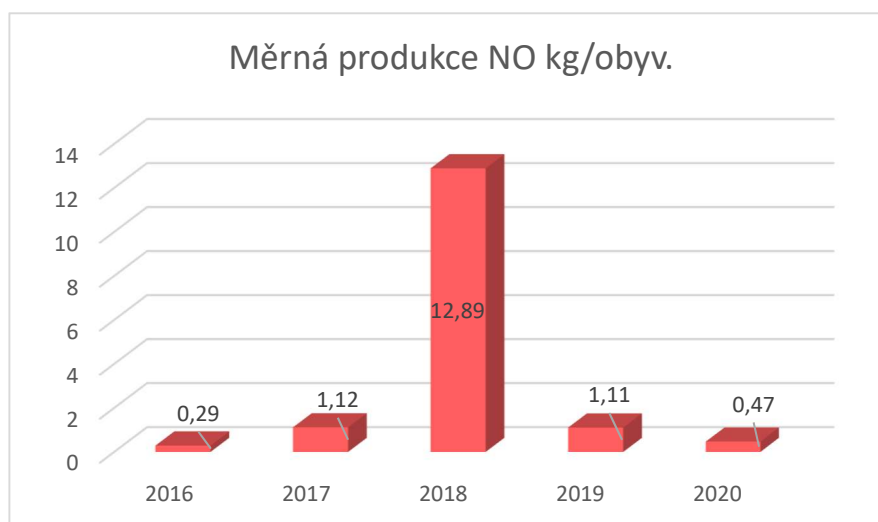
2.4 Nebezpečné odpady

Číslo cíle	3.5.1a
Definice cíle	Podporovat snižování měrné produkce nebezpečných odpadů při zajištění maximálního třídění nebezpečných složek komunálního odpadu.
Indikátor	Produkce nebezpečných složek komunálních odpadů
Stav plnění cíle	<i>Cíl je plněn</i>

V roce 2020 činila produkce nebezpečných odpadů celkem 1 tunu, v přepočtu na obyvatele Města tedy cca 0,5 kg, což představuje pouze 0,04 % z celkové produkce odpadů. Nízká evidovaná produkce nebezpečných odpadů je dlouhodobý trend v obci, jak ukazuje graf č. 3 v kapitole 1.5. Ojedinelé navýšení v r. 2018 bylo způsobeno vznikem velkého množství nebezpečných stavebních odpadů s obsahem azbestu pocházejícímu z demolic staveb po sovětské armádě (celkem 27,28 t).

Měrná produkce NO v posledních 5 letech je patrná z grafu č. 12.

Graf č. 12 – Vývoj produkce nebezpečných odpadů (kg/obyv./rok)



Občané Města Ralsko téměř neodkládají nebezpečné odpady na shromažďovacím místě ve sběrném dvoře. Město provádí pravidelné svozy NSKO, které občanům předem oznamuje, ani při nich však občané nebezpečné odpady neodevzdávají. Z toho vyplývá, že nebezpečné odpady končí zčásti i v SKO a převážně tedy na skládce odpadů. Tabulka č. 11 ukazuje druhy nebezpečných odpadů v posledních 5 letech, které byly v obci produkovány.

Tabulka č. 10 – Produkce nebezpečných odpadů v letech 2016 – 2020 v členění podle druhů

Katalogové číslo	Název odpadu	Produkce nebezpečných odpadů (tuny/rok)				
		2016	2017	2018	2019	2020
13 02 05	Nechlorované minerální motorové, převodové a mazací oleje	0	0	0	0,11	0
13 02 08	Jiné motorové, převodové a mazací oleje	0	0	0	0	0,05
15 01 10	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	0,62	0,92	0,93	0,88	0,93

17 06 05	Stavební materiály obsahující azbest	0	1,44	26,35	1,38	0
20 01 27	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	0	0	0	0	0,02
Produkce celkem (t)		0,62	2,36	27,28	2,37	1

Tato nízká produkce znamená, že míra třídění nebezpečných odpadů občany není vyhovující. Pokud však občané odevzdávají výrobky určené ke zpětnému odběru na místa k tomu určená, a dále např. nespotřebovaná léčiva do lékáren – a tedy mimo odpadový systém obce - eliminuje se značná část nebezpečných složek v komunálním odpadu. I přesto však chybí evidence např. olejů, rozpouštědel, běžné domácí „chemie“ a dalších druhů, které se v domácnostech vyskytují.

Je proto nutné trvale provádět osvětu občanů tak, aby nebezpečné složky třídili. Lze případně provádět i namátkovou kontrola „černých“ popelnic, aby se zamezilo tomu, že nebezpečné odpady končí jako součást SKO. To se ostatně týká obecně zjištění míry třídění občanů.

Související cíle pro nakládání s nebezpečnými odpady

Číslo cíle	3.5.1b
Definice cíle	Zvyšovat podíl materiálově využitých nebezpečných odpadů.
Stav plnění cíle	<i>Cíl nebyl hodnocen</i>

Veškeré nebezpečné odpady byly předány oprávněné osobě. Dle jejích informací byly v r. 2020 nebezpečné odpady, které obci vznikly, uloženy na skládku (oleje a znečištěné obaly). Způsob nakládání však obec může ovlivnit jen minimálně.

Číslo cíle	3.5.1c
Definice cíle	Minimalizovat negativní účinky při nakládání s nebezpečnými odpady na lidské zdraví a životní prostředí.
Stav plnění cíle	<i>Cíl je plněn</i>

Nakládání se vzniklými nebezpečnými odpady před jejich předáním oprávněné osobě je v souladu s pravidly BOZP a hygienickými pravidly, jejich přebírání od občanů v rámci mobilních svozů nebo na shromažďovacím místě je prováděno proškolenou obsluhou.

Číslo cíle	3.5.1d
Definice cíle	Odstranit staré zátěže, kde se nacházejí nebezpečné odpady.
Stav plnění cíle	<i>Cíl je plněn</i>

Město Ralsko tento cíl plní již od r. 2016, odkdy likviduje nevyhovující objekty po působení sovětské armády, které se na jeho katastru nacházejí. Nejedná se sice vysloveně o starou ekologickou zátěž s prokázaným ohrožením životního prostředí, jde však o objekty typu brownfieldu, které jsou nevyužitelné a narušují vzhled města.

2.5 Další cíle obce

Cíle týkající se dosažení požadované **míry sběru a využití obalů a vybraných výrobků v rámci zpětného odběru** obec nesleduje a nevyhodnocuje. Nemá k tomu dostatečné informace, zejména evidenci: zpětně odebrané výrobky jsou evidovány až u jejich zpracovatele, údaje o uvedení na trh či do oběhu jak výrobků, tak obalů, obec nemá.

K plnění těchto cílů město přispívá tím, že občanům v rámci svého systému nakládání s odpady umožňuje třídít jak obalové složky, tak výrobky formou zpětného odběru. Místo zpětného odběru má obec zřízeno ve sběrném dvoře (na základě smluv s kolektivními systémy).

3 Vyhodnocení cílů

Číslo cíle	Definice cíle	Stav plnění cíle
3.1.2.1	Koordinovaným a jednotným přístupem vytvořit podmínky k nižší spotřebě primárních zdrojů a postupnému snižování produkce odpadů.	Cíl nebyl hodnocen
3.2.1.1a	Zavést tříděný sběr minimálně pro odpady z papíru, plastů, skla a kovů.	Cíl je plněn s výhradami
3.2.1.1b	Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako je papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností.	Cíl není plněn
3.2.2.1	Směsný komunální odpad (po vytrídění materiálů využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů) zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou.	Cíl je plněn s výhradami
3.3.1	Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995.	Cíl není plněn
3.4.1	Zvýšit do roku 2020 nejméně na 70 % hmotnosti míru přípravy k opětovnému použití a míru recyklace stavebních a demoličních odpadů a jiných druhů jejich materiálového využití, včetně zásypů, při nichž jsou materiály nahrazeny v souladu s platnou legislativou stavebním a demoličním odpadem kategorie ostatní s výjimkou v přírodě se vyskytujících materiálů uvedených v Katalogu odpadů pod katalogovým číslem 17 05 04 (zemina a kamení).	Cíl je plněn
3.5.1a	Podporovat snižování měrné produkce nebezpečných odpadů při zajištění maximálního třídění nebezpečných složek komunálního odpadu.	Cíl je plněn
3.5.1b	Zvyšovat podíl materiálově využitých nebezpečných odpadů.	Cíl nebyl hodnocen
3.5.1c	Minimalizovat negativní účinky při nakládání s nebezpečnými odpady na lidské zdraví a životní prostředí.	Cíl je plněn
3.5.1d	Odstranit staré zátěže, kde se nacházejí nebezpečné odpady.	Cíl je plněn

4 Závěr

Plán odpadového hospodářství Města Ralsko byl hodnocen na základě dat o produkci a nakládání s odpady, která jsou pravidelně evidována. Tato povinnost vychází ze zákona o odpadech, který stanoví, že obec je původcem odpadů od „svých“ občanů. Zásadní faktor ovlivňující dané výsledky proto představuje každý jednotlivý občan, jehož jednání významně ovlivňuje výsledky vyhodnocení dané obce pro konkrétní rok. Jedním z hlavních úkolů obce je proto působení na chování občanů – informovanost a motivace jejich chování. Je přitom jisté, že pro obec jde o úkol nelehký a trvalý.

Dalším důležitým faktorem je samozřejmě nastavení místního systému nakládání s odpady, který může sehrát významnou roli především u předcházení vzniku odpadů i vytrídění využitelných složek odpadů. To je také trend, kterým se ubírá současný vývoj v oblasti nakládání s odpady – přiblížit se k tzv. oběhovému hospodářství, kdy v odpadech vidíme zdroje (surovinové, materiálové i energetické).

Nový zákon o odpadech účinný od 1. 1. 2021 ovlivní nakládání s odpady v obcích zásadním způsobem. Postupně dle přechodných období přibudou obcím jednak povinnosti směřující jednak k zajištění vyšší míry recyklace komunálních odpadů a rovněž k významnému snížení jejich skládkování. Na obce je přenesena hlavně povinnost zajistit maximální možné vytrídění komunálního odpadu. Zde je nastavena rozhodná doba plnění poprvé v r. 2025. Vzniká tak nový cíl, a to bez ohledu na stávající znění POH Města Ralsko, protože je daný přímo v zákoně.

Kromě zmíněného zintenzivnění třídění BRKO uvedeného v textu dokumentu vyhodnocení může obec získat potřebná procenta vytrídění i **zapojením živnostníků** na území obce a jejich vznikajícími KO a obalovými odpady do obecního systému. Zákon to umožňuje pro papír, plasty, sklo a kovy, pravidla si však musí nastavit každá jednotlivá obec.

Již v r. 2021 navíc obce závislé na **skládkování** směsných komunálních odpadů pocítí ekonomický tlak kvůli zdražení poplatků za uložení těchto odpadů na skládky. Cena poplatku bude přitom výrazně růst i v následujících letech a v r. 2029 dosáhne hodnoty 1850 Kč za uložení 1 tuny využitelného odpadu (tedy i SKO). Obce získaly v zákoně tzv. skládkovací slevu pro své KO, i ta se však bude postupně snižovat. Konkrétně Město Ralsko by podle dat za rok 2020 sice mohlo uplatnit slevu (tj. sazbu poplatku 500 Kč/t) pro vzniklý SKO, ale všechny skládkovaný objemný odpad by na skládku ukládala za vyšší cenu (800 Kč/t).

Spolu s novým zákonem o odpadech je od 1. 1. 2021 účinný i nový **zákon o výrobcích s ukončenou životností** (č. 542/2020 Sb.), který mj. nastavuje povinnosti výrobcům vybraných výrobků, a to i ohledně hustoty jejich sběrné sítě. Týká se to i pneumatik, pro které by Město mohlo dohodnout místo zpětného odběru na svém území (např. v rámci shromažďovacího místa) a ušetřilo by náklady na likvidaci pneumatik v režimu odpadů.

Další cestou ke snížení produkce odpadů je **předcházet** jejich vzniku. Ať už u rostlinného odpadu, který by mohli lidé kompostovat přímo na svých zahradách nebo např. formou tzv. RE-USE centra, které by občanům umožnilo zbavit se nepotřebných ale stále funkčních věcí mimo odpadový režim. Byla by to cesta ke snížení objemného odpadu.